

Bruxelles, den 5.12.2012
COM(2012) 728 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

På vej mod en kvalitetsramme for praktikophold

**Anden fase af høringen af arbejdsmarkedets parter på EU-niveau
i henhold til artikel 154 i TEUF**

{SWD(2012) 407 final}

{SWD(2012) 408 final}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

På vej mod en kvalitetsramme for praktikophold

**Anden fase af høringen af arbejdsmarkedets parter på EU-niveau
i henhold til artikel 154 i TEUF**

1. INDLEDNING

Formålet med denne meddelelse er at indhente synspunkter fra arbejdsmarkedets parter på EU-niveau, i henhold til artikel 154, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), om indholdet af Kommissionens forslag til en europæisk kvalitetsramme for praktikophold, og at spørge om, hvorvidt de ønsker at indlede forhandlinger i overensstemmelse med artikel 154, stk. 4, i TEUF.

I meddelelsen "*Et opsving med høj beskæftigelse*"¹ af 18. april 2012 (beskæftigelsespakken) meddelte Kommissionen, at den ville forelægge en henstilling fra Rådet om en kvalitetsramme for praktikophold ved udgangen af 2012. Parallelt hermed blev en offentlig høring iværksat² for at indhente synspunkter fra forskellige interessenter om behovet for et sådant initiativ, dets anvendelsesområde, form og indhold. Den offentlige høring indbragte mere end 250 svar, hvoraf 29 kommer fra nationale og regionale myndigheder (ministerier og agenturer), 8 fra fagforeninger, 40 fra arbejdsgiverorganisationer og repræsentanter for erhvervslivet, 14 fra (paraply-)ungdomsorganisationer, 33 fra uddannelsesinstitutioner, 11 fra andre organisationer og 117 fra privatpersoner. Der var bred enighed om praktikopholds vigtige rolle i lettelse af overgangen fra uddannelse til arbejde og om behovet for praktikophold af høj kvalitet. Fagforeningerne, ngo'erne, de fleste uddannelsesinstitutioner, privatpersonerne og flere nationale regeringer gav udtryk for deres støtte til en kvalitetsramme for praktikophold.

I deres svar på den offentlige høring anmodede de europæiske arbejdsmarkedsparter om formelt at blive hørt om de mulige retningslinjer for indsatsen i henhold til den procedure, der er fastsat i artikel 154 og 155 i TEUF. I henhold til disse artikler skal Kommissionen konsultere arbejdsmarkedets parter, før den fremsætter forslag på det social- og arbejdsmarkedspolitiske område.

Kommissionen accepterede denne anmodning fra arbejdsmarkedets parter og understregede, at de kan spille en central rolle i etableringen og gennemførelsen af en kvalitetsramme for praktikophold. Den 11. september 2012 blev de europæiske arbejdsmarkedsparter opfordret til at fremsætte deres synspunkter om de mulige retningslinjer for en EU-indsats i den første fase

¹ COM(2012) 173 final.

² SWD(2012) 99 final.

af høringen. På baggrund af de modtagne svar er Kommissionen nu ved at iværksætte den anden fase i høringen om indholdet af forslaget³.

Denne meddelelse præsenterer et sammendrag af de vigtigste resultater af den første fase i høringen samt nye oplysninger om kvalitetsproblemer i forbindelse med praktikophold. Den indeholder muligheder for tiltag på EU-niveau. For at hjælpe arbejdsmarkedets parter med at forberede deres svar til denne høring ledsages denne meddelelse af et analysedokument, der giver baggrundsoplysninger og analyse (f.eks. definition af typer af praktikophold, deres fordele og omkostninger, rapportering af interessenternes synspunkter, problemstilling og politiske mål)⁴.

Praktikophold betragtes som en afgrænset periode af jobtræning i en virksomhed, offentlig enhed eller nonprofit-institution for studerende og unge, der for nylig har afsluttet deres uddannelse, for at få værdifuld praktisk arbejds erfaring, inden der tages normal beskæftigelse. De fem vigtigste typer af praktikophold, som til dels overlapper hinanden, er: praktikophold under almen uddannelse, praktikophold som led i obligatorisk erhvervsuddannelse (f.eks. jura, medicin, undervisning, arkitektur, bogføring osv.), praktikophold som led i aktiv arbejdsmarkedspolitik, praktikophold på det frie marked og tværnationale praktikophold.

Med hensyn til initiativets anvendelsesområde, som det ganske vist er op til arbejdsmarkedets parter at afgrænse, kan praktikophold på det frie marked være et mål, da de udgør det mest problematiske segment. Men der findes alternativer: Foranstaltningernes anvendelsesområde kunne enten udvides eller begrænses til kun at finde anvendelse på grænseoverskridende praktikophold eller på praktikophold af over en bestemt varighed. Et andet spørgsmål er, om de enkelte sektorer særlige forhold kræver, at man skræddersyr eller begrænser foranstaltningerne til visse brancher.

2. FØRSTE FASE I HØRINGEN AF ARBEJDSMARKEDETS PARTER

Der er bred enighed blandt arbejdsmarkedets parter i EU om, at praktikophold spiller en vigtig rolle med hensyn til at lette overgangen mellem uddannelse og arbejde, navnlig i forbindelse med krisen. I 2010 indvilligede de tværsektorielle arbejdsmarkedsparter i at tilskynde til "*flere og bedre lærlingeuddannelser og praktikopholdskontrakter*" som en nøgleforanstaltning under deres rammeaftale om rummelige arbejdsmarkeder. Alle respondenterne er enige om arbejdsmarkedsparternes vigtige rolle i form af støtte til praktikophold, og opfordrer Kommissionen til at yde finansiel støtte til at øge antallet af praktikophold, herunder ved at iværksætte storstilede programmer på EU-niveau. Den første fase af høringen viser imidlertid

³ De mulige resultater af denne procedure er følgende: Arbejdsmarkedsparterne kan indlede forhandlinger og kan nå til enighed om en selvstændig aftale, eller de kan anmode Kommissionen om at fremsætte lovgivningsmæssige forslag baseret på deres aftale. Hvis arbejdsmarkedets parter ikke kan nå til enighed, eller beslutter ikke at forhandle, skal Kommissionen vurdere situationen og træffe afgørelse om, hvorvidt den skal fremsætte sit eget forslag.

⁴ SWD(2012) 407 af 5. december 2012.

forskellige synspunkter om behovet for et EU-initiativ, dets anvendelsesområde, formen af et sådant initiativ og de vigtigste kvalitetsaspekter, som initiativet kan dække.

Fagforeningerne betragter EU's indsats vedrørende praktikophold som "*absolut nødvendig*". *EFS*⁵ er meget bekymret over det store antal unge, som forbliver i praktikophold, nogle gange i over flere år. Alt for ofte har disse unge hverken en klar status eller nogen ret til social beskyttelse og tjener langt mindre end mindstelønnen. Med andre ord leverer de et stykke arbejde, der svarer til en medarbejders, men uden tilsvarende fordele. Derfor insisterer *EFS* på, at for at tackle disse spørgsmål bør der fastlægges en kvalitetsramme i lovgivning eller i en kollektiv overenskomst. *EFS* er enig i Kommissionens analyse/definition af de kvalitetselementer, der er fastsat i høringsdokumentet (praktikopholdskontrakt, klare mål og indhold, begrænset varighed, passende social sikring/løn osv.), og understreger, at arbejdsmarkedets parter skal inddrages aktivt i alle faser og på alle niveauer af denne proces. *EFS* fremhæver også behovet for at overvåge overholdelsen af en fremtidig kvalitetsramme.

Arbejdsgiverorganisationerne har en mere skeptisk holdning og understreger, at det er nødvendigt at skelne klart mellem praktikophold og lærlingeuddannelser. BusinessEurope sætter spørgsmålstegn ved, om behovet for et EU-initiativ er berettiget. Arbejdsgiverorganisationerne accepterer, at der kan være kvalitetsbetæneligheder med hensyn til nogle praktikophold, men mener, at dette spørgsmål bør behandles på nationalt eller regionalt niveau. De fremfører, at EU ikke har tilstrækkelig kompetence, navnlig hvad angår spørgsmålet om løn.

BusinessEurope mener, at spørgsmål vedrørende løn og social beskyttelse ikke falder ind under EU's kompetence, og at i hvert fald små virksomheder vil have problemer med at anvende dem. Selv om det anerkendes, at praktikophold giver SMV'er væsentlige fordele (især muligheden for at spotte potentielle fremtidige ansatte, at ansætte og fastholde højt kvalificerede arbejdstagere og at øge deres corporate image til relativt lave omkostninger), understreger UEAPME⁶, at små virksomheder ofte stilles over for særlige vanskeligheder, når de tilbyder praktikophold på grund af relativt større omkostningsniveauer. CEEP⁷ går ind for en europæisk kvalitetsramme i form af et sæt overordnede principper.

BusinessEurope og UEAMPE nævner behovet for at holde rammen tilstrækkeligt fleksibel for at tage højde for de mange forskellige nationale systemer og praksisser. Der udtrykkes betæneligheder omkring praktikordninger, der bliver overbebyrdet med for mange retlige eller administrative procedurer, som kan afholde virksomhederne fra at ansætte praktikanter og dermed fratage de unge mulighederne for værdifuld erhvervs erfaring.

⁵ Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation.

⁶ Den Europæiske Organisation for Håndværk og Små og Mellemstore Virksomheder.

⁷ De Offentlige Arbejdsgiveres Europæiske Organisation.

Der er bred enighed om, at de fleste af problemerne vedrører praktikophold på det frie marked, og flere organisationer (herunder mange, men ikke alle, arbejdsgiverorganisationer) foreslår at begrænse rammen til praktikophold på det frie marked.

På det møde, som Udvalget for den Sociale Dialog afholdt den 23. oktober 2012, gav *BusinessEurope*, *CEEP* og *UEAPME* udtryk for EU-arbejdsgiverne vilje til at indlede drøftelser om praktikophold som en del af EU's arbejdsmarkedsparters uafhængige forhandlinger om en handlingsramme for ungdomsbeskæftigelsen. *EFS* sagde, at den er fuldt ud parat til at deltage i EU's arbejdsmarkedsparters forhandlinger om handlingsplanen, og den glædede sig over Kommissionens initiativ til at arbejde hen imod en kvalitetsramme for praktikophold, men den mener ikke, at drøftelserne om handlingsplanen på nuværende tidspunkt er et passende sted for forhandlinger om praktikophold i henhold til artikel 154 i TEUF. Begge parter understregede, at den holdning, de gav udtryk for på tidspunktet for den første fase af høringen, ikke foregriber deres holdning ved en (eventuel) anden fase af høringen.

3. PROBLEMER I FORBINDELSE MED PRAKTIKOPHOLD

Selv om praktikophold har en række fordele for ikke blot praktikanterne, men også for arbejdsgiverne og samfundet som helhed, har alle EU-institutionerne givet udtryk for betænkeligheder ved effektiviteten af, tilgængeligheden til og kvaliteten af praktikophold. I 2010 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, der specifikt opfordrer til bedre og sikre praktikophold og til et europæisk kvalitetscharter for praktikophold, der fastsætter minimumsstandarder, for at sikre deres uddannelsesmæssige værdi og undgå udnyttelse⁸. I april 2012 fremlagde Europa-Kommissionen i beskæftigelsespakken⁹ et forslag om en kvalitetsramme for praktikophold ved udgangen af 2012. I juni 2012 konkluderede Det Europæiske Råd, at *"det er afgørende at tackle ungdomsarbejdsløshed, navnlig gennem Kommissionens initiativer om ungdomsgarantier og kvalitetsrammen for praktikophold"*¹⁰.

Den høje grad af politisk opmærksomhed skyldes, at en betydelig andel af praktikophold er ramt af problemer som f.eks. et utilstrækkeligt læringsindhold, uden eller med lille godtgørelse, utilfredsstillende vilkår og betingelser for andre bestemmelser end løn/godtgørelse (f.eks. ringe arbejdsvilkår). Der er også problemer med den lave grad af mobilitet for praktikanter inden for EU¹¹.

I alle medlemsstaterne er ungdomsarbejdsløsheden meget højere end for resten af befolkningen i den erhvervsaktive alder – gennemsnitligt dobbelt så høj. Dette skyldes en række forhold, bl.a. manglende erhvervs erfaring for nytilkomne på arbejdsmarkedet. Dette

⁸ EP 2009/2221 (INI) af 14.6.2010.

⁹ COM(2012) 173 af 18.4.2012.

¹⁰ EUCO 76/12 af 28.-29. juni 2012.

¹¹ Europa-Kommissionen (2012): "Study on a comprehensive overview on traineeship arrangements in Member States" (herefter benævnt "praktikopholdsundersøgelsen").

understreger betydningen af praktikophold for at lette overgangen fra uddannelse til arbejde og i sidste ende bidrage til at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden. En effektiv kvalitetsramme bør afstikke retningslinjer for at hjælpe arbejdsgiverne med at oprette flere praktikpladser, der gavner både deres forretninger og giver praktikanterne et godt springbræt til arbejdsmarkedet.

På den anden side kan praktikophold af dårlig kvalitet, der ikke øger praktikantens beskæftigelsesegnethed, der ikke tilbyder et minimum af beskyttelse, og der anvendes som en billig erstatning for eksisterende stillinger, afholde de unge fra at investere i praktikophold og kan fordreje arbejdsmarkedet. I en række medlemsstater er det ikke obligatorisk at have en praktikopholdskontrakt, der præciserer parternes rettigheder og forpligtelser, hvilket betyder, at nogle praktikanter (op til 25 % ifølge en undersøgelse fra 2011 af European Youth Forum) har ingen skriftlige kontraktuelle forbindelser til deres værtsorganisation.

Hvad angår godtgørelse og løn udgør tilbuddet om uddannelser af høj kvalitet en omkostning for arbejdsgiveren. Ikke desto mindre udgør løn et vigtigt kvalitetselement. Manglende godtgørelse i en stor andel af praktikopholdene giver anledning til bekymring om lige adgangsmuligheder, da unge fra en mindre privilegeret baggrund kan være fuldstændigt udelukket fra dem.

Et yderligere problem er den udvidede brug af successive praktikophold, hvor de unge undertiden er nødsaget til at påtage sig flere praktikophold, inden det er muligt at komme ind på arbejdsmarkedet. Ifølge en undersøgelse fra European Youth Forum har 37 % af respondenterne afsluttet tre eller flere praktikophold. Lav eller ingen løn kombineret med den udvidede brug af successive praktikophold giver også anledning til bekymring for de arbejdsgivere, der anvender praktikophold som en form for ulønnet beskæftigelse.

I øjeblikket er der relativt få unge, som gennemfører et **praktikophold i et andet land**. En Eurobarometerundersøgelse fra 2011 viste, at 53 % af de unge i Europa er villige til eller interesserede i at arbejde i en anden medlemsstat¹².

De vigtigste hindringer, som er blevet udpeget i tilrettelæggelsen af den grænseoverskridende mobilitet, er forbundet med manglen på gennemsigtige og lettilgængelige oplysninger om de retlige og administrative betingelser og vanskeligheden ved at finde værtsorganisationer, hvor en høj grad af overensstemmelse findes mellem praktikantens profil og organisationens behov. Manglen på oplysninger om kvaliteten af praktikophold er mere akut for **grænseoverskridende praktikophold**. Praktikopholdsundersøgelsen identificerer store forskelle på arbejdsmarkeds- og praktikopholdsbestemmelserne mellem medlemsstaterne. De udenlandske praktikanter manglende kendskab til lokale forhold gør forståelsen og håndhævelsen af deres rettigheder til en stor udfordring.

¹² De indhøstede erfaringer fra Erasmus- og Leonardo da Vinci-programmerne viser, at mange studerende er villige til at tage på et praktikophold i udlandet, da efterspørgslen fra potentielle praktikanter langt overstiger det disponible budget.

Den interesse, som de unge udviser over for at arbejde i udlandet, og den samtidigt lave andel af internationale praktikophold tyder på, at usikkerheden om arbejdsvilkår i udlandet kan spille en vigtig (negativ) rolle. Hvis de unge ikke ved, hvad der kan forventes i forhold til betingelser, læring, social beskyttelse, løn osv. i et udenlandsk praktikophold, vil deres vilje til at deltage være begrænset. Dette betyder en tabt mulighed for praktikanten (og senere arbejdstageren) både i form af nye færdigheder og erfaringer, og udgør en hindring for mobilitet inden for EU.

4. BEHOVET FOR EN INDSATS PÅ EU-NIVEAU INDEN FOR PRAKTIKOPHOLD

I betragtning af de unges situation på arbejdsmarkedet i EU og de problemer, der er nævnt ovenfor, er der et presserende behov for at forbedre kvaliteten af praktikophold ved at mobilisere arbejdsmarkedets parter og ved at yde vejledning til medlemsstaterne. Dette er nødvendigt for at imødegå den høje ungdomsarbejdsløshed og mindske uoverensstemmelsen på det europæiske arbejdsmarked ved at lette overgangen fra uddannelse til arbejde og fjerne hindringerne for mobiliteten. Denne meddelelse er vedtaget som led i ungdomsbeskæftigelsespakken, der omfatter initiativer vedrørende en ungdomsgaranti, mobilitet og lærlinguddannelser¹³.

I det europæiske semester 2012 modtog 22 medlemsstater landespecifikke henstillinger, der specifikt tager sigte på at forbedre de unges situation på arbejdsmarkedet¹⁴. Praktikophold af høj kvalitet bidrager til at forbedre de unges beskæftigelsesegnethed og er et vigtigt springbræt på vejen mod normal beskæftigelse.

En EU-indsats vil støtte medlemsstaterne i implementeringen af beskæftigelsesretningslinje nr. 8 i Europa 2020-strategien, især med at "indføre ordninger, der hjælper nyuddannede med at finde deres første arbejde eller videreuddannelse". Derudover vil defineringen af internationalt anerkendte kvalitetsstandarder gå hurtigere, hvis supranationale institutioner koordinerer og støtter. EU er bedst egnet til dette, da der tilsyneladende kun tages små eller ingen skridt hen mod spontan udvikling af internationale kvalitetsstandarder. En løsning for hele EU vil også have klare fordele i forhold til praktikanternes mobilitet inden for EU og vil hjælpe med at nå et mere integreret EU-arbejdsmarked. Fremme af praktikanternes geografiske mobilitet inden for EU vil bidrage til at mindske den strukturbetingede arbejdsløshed, i betragtning af at der er en betydelig uoverensstemmelse mellem kvalifikationer og efterspørgsel/udbud på det europæiske arbejdsmarked. Udvikling af grænseoverskridende praktikophold er et vigtigt redskab til at nå dette mål. Unge, som overvejer uddannelse i en anden medlemsstat, bør have et klart referencepunkt, der gør det muligt for dem at undersøge kvalitetskriterierne og undgå, at de bliver afskrækket af usikkerhed om de administrative formaliteter, juridiske spørgsmål og kontraktlige forpligtelser. En strategi på EU-niveau er også en forudsætning, driftsmæssigt, for at udvide

¹³ COM(2012) 727 af 5. december 2012.

¹⁴ En detaljeret oversigt over de ungdomsspecifikke henstillinger findes i bilag II i SWD(2012) 406 af 5. december 2012.

Eures til at dække lærlingeuddannelser og praktikophold, som der blev anmodet om på Det Europæiske Råds møde i juni 2012¹⁵.

5. MULIGHEDER FOR EN EU-INDSATS

Kommissionen har kortlagt muligheder for en EU-indsats, om hvilke den ønsker at indhente synspunkter fra arbejdsmarkedets parter, herunder med hensyn til mulig indledning af forhandlinger mellem dem. Alle muligheder for handling fra EU's side – som kan kombineres – er beskrevet i det ledsagende analysedokument.

I øjeblikket er de synspunkter, der er afgivet af EU's arbejdsmarkedsparter i løbet af den første fase af høringen, forskellige med hensyn til indhold og form af et sådant initiativ.

5.1. Kvalitetsramme for praktikophold

Kommissionen fremlagde i beskæftigelsespakken i april 2012¹⁶ et forslag til en kvalitetsramme for praktikophold. Med hensyn til valg af kvalitetselementer, der skal vedtages, har Kommissionen fastlagt en række principper, som kendetegner praktikophold af god kvalitet på grundlag af praktikopholdsundersøgelsen og svarene på den åbne høring og den første fase af høringen. Selv om disse principper ser ud til at have generel gyldighed, kan de blive tilpasset til typen af erhverv/sector og afspejle størrelsen af værtsorganisationen. Efterlevelseshylden, der påhviler SMV'erne, bør tages i betragtning, idet små virksomheder og især mikrovirksomheder kan opleve større vanskeligheder med at give praktikanter den samme grad af mentoring (eller anden støtte) som større organisationer. Desuden bør praktikanternes beskyttelsesniveau ikke være større end de ansattes.

Følgende elementer bør overvejes at lade indgå i rammebestemmelserne:

- **Praktikopholdsaftale:** Udgangspunktet for en kvalitetsramme er indgåelsen af en praktikopholdsaftale. Et praktikophold af god kvalitet bør baseres på en skriftlig aftale mellem praktikanten og værtsorganisationen (og eventuelt med uddannelsesinstitutionen), som omfatter aspekter som f.eks. arbejds- og læringsmål, varighed, daglig/ugentlig arbejdstid og, hvor det er relevant, social sikring og løn/godtgørelse.
- **Gennemsigtighed af oplysninger:** Rettigheder og forpligtelser for praktikanten, arbejdsgiveren og, hvor det er relevant, uddannelsesinstitutionen. Ajourførte oplysninger samt lovgivningsmæssige og andre regler, der gælder på europæisk og nationalt niveau, bør være lettilgængelige i et sammenligneligt format for alle de parter, der er involveret i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af praktikophold. Problemerne med at få adgang til pålidelige og fuldstændige oplysninger om disse bestemmelser på tværs af alle medlemsstaterne er en af de væsentligste hindringer for tilrettelæggelsen af tværnationale praktikophold.

¹⁵ EUCO 76/12 af 28.-29. juni 2012.

¹⁶ COM(2012) 173 af 18.4.2012.

- **Mål og indhold:** Et praktikophold bør sætte praktikanten i stand til at erhverve kvalifikationer på arbejdspladsen som supplement til vedkommendes teoretiske studier. Hovedformålet med praktikophold er at øge de unges beskæftigelsesegnethed og deres karriereudvikling. For at forbedre praktikantens beskæftigelsesegnethed er det vigtigt at have veldefinerede mål og et læringsindhold af høj kvalitet.
- **Vejledning og anerkendelse:** Undervisningsindholdet bør sikres ved at udpege en personlig supervisor eller mentor i værtsorganisationen til hver praktikant. En supervisor bør vejlede praktikanten gennem de tildelte opgaver, overvåge fremskridtet og forklare de generelle arbejdsprocesser og teknikker. Supervisoren bør evaluere praktikantens præstation ved udløbet af hans/hendes praktikophold, hvilket kan tage form af en anbefaling. En endelig evaluering med aspekter såsom varighed, uddannelsesmæssigt indhold, de udførte opgaver, den viden, de færdigheder og de kvalifikationer, der er erhvervet, og en resultatvurdering bør sikre en korrekt anerkendelse af praktikopholdet.
- **Varighed:** Praktikophold på det frie marked bør typisk ikke være længere end en forudbestemt periode, f.eks. seks måneder, for at sikre, at praktikophold ikke erstatter regulære jobs. Obligatorisk faglig uddannelse efter dimission (for f.eks. læger, advokater og lærere) bør undtages, da disse praktikophold ofte er stærkt reguleret. En lignende type er interne "praktikophold" til ansættelse i højere ledelsesniveauer for at forberede praktikanterne til en karriere på højt plan i virksomheden.
- **Successive praktikophold:** Begrænsning af successive praktikantophold hos den samme arbejdsgiver bør behandles, f.eks. ved at begrænse muligheden for en ny praktikopholdsaftale mellem de samme parter inden for en vis periode (f.eks. 12 måneder) efter udløbet af den tidligere aftale.
- **Bestemmelserne om social sikring:** Socialsikring bør tydeliggøres mellem praktikanten og værtsorganisationen. Dette omfatter sygeforsikring og ulykkesforsikring på arbejdspladsen. Hvis praktikanten ikke er studerende¹⁷, skal værtsorganisationen og praktikanten opfylde de forpligtelser vedrørende forsikring, som er fastsat af arbejdsretten i det pågældende land. Alternativt kan aftalesystemet fastsætte forsikringsordninger, der skal betales af værtsorganisationen eller praktikanten.
- **Løn/godtgørelse:** Hvis der er tale om en gensidig fordel for både værtsorganisationen og praktikanten i form af overførsel af viden og læring, kan et ulønnet praktikophold være relevant. Derfor bør retningslinjer om løn/godtgørelse fastsætte, at den skriftlige praktikopholdsaftale skal anføre tydeligt, hvilken eventuel løn eller godtgørelse der tilbydes, og give opmærksomhed til den betydning, som løn/godtgørelse kan spille for at sikre adgang til praktikophold af god kvalitet, og i sidste ende til visse erhverv, for (unge) personer fra dårligt stillede baggrunde.
- **Partnerskabstilgang:** For at øge antallet af praktikophold af høj kvalitet bør arbejdsgiverne og værtsorganisationerne styrke samarbejdet med de offentlige arbejdsformidlinger (blandt andet gennem Euresnettet), andre offentlige

¹⁷

I de fleste medlemsstater får studerende social beskyttelse af staten eller deres uddannelsesinstitution, dvs. at de er forsikret mod sundhedsrisici og ulykker under praktikophold i løbet af deres studier.

myndigheder, almen uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner og andre arbejdsgivere for bedre at udnytte synergier, reducere omkostningerne, udveksle god praksis, forbedre matchningen med potentielle praktikanter og så videre.

En sådan kvalitetsramme kunne begrænses til praktikophold på det frie marked og tage form af en henstilling (baseret på artikel 292 og 153 i TEUF), som det blev bebudet i beskæftigelsespakken.

5.2. Kvalitetsmærke for praktikophold

En anden mulighed kunne være at udstede et kvalitetsmærke til værtsorganisationerne, uddannelsesinstitutionerne, arbejdsformidlingerne og/eller andre relevante aktører, der overholder kvalitetsrammen eller en mere begrænset række kvalitetsprincipper. Et kvalitetsmærke for bestemte sektorer kunne også overvejes.

Forskellige løsninger er mulige. For at sikre minimale efterlevelseseomkostninger kunne kvalitetsmærket gives til de organisationer, der overholder kvalitetsprincipperne, uden at det kræver forudgående inspektion eller screening, idet behørigt begrundede klager kunne føre til inddragelse af kvalitetsmærket. Dette ville gøre, at kvalitetsmærket kunne forvaltes af et lille eksternt kontor eller en interesseorganisation. Et kvalitetsmærke ville være en ikke-lovgivningsmæssig løsning på kvalitetsspørgsmålet. Imidlertid er risikoen ved denne fremgangsmåde, at kun få organisationer vil ansøge om kvalitetsmærket, navnlig idet den nuværende efterspørgsel på praktikophold er større end udbuddet. Dertil kommer, at mange af dem, der ansøger, sandsynligvis være dem, der allerede tilbyder praktikophold af høj kvalitet, og det ville derfor ikke løse problemet fuldt ud.

5.3. Etablering af et informationswebsted

En anden mulighed er at oprette et websted med en gennemgang af et praktikophold (med regelmæssigt ajourførte oplysninger om praktikopholdsbetingelser og de retlige rammer i hver medlemsstat – eventuelt inden for rammerne af Euresportalen). Et veludformet, brugervenligt websted vil gøre det lettere at få adgang til oplysninger om national lovgivning om praktikophold og udbuddet af forskellige former for praktikophold i medlemsstaterne. Dette ville reducere søgeomkostningerne for praktikanter, kan forbedre matchningen og kan også have en positiv virkning på forøgelsen af udbuddet af kandidater til grænseoverskridende praktikophold. På den anden side kunne det få en begrænset virkning på kvaliteten af praktikophold. Webstedet ville løse problemet med manglende generelle oplysninger om standarder, men det ville ikke systematisk kunne give oplysninger om kvaliteten af specifikke praktikophold, der udbydes; dette ville være afhængig af et modul, hvor praktikanter eller tidligere praktikanter kunne give subjektiv feedback om specifikke praktikophold.

5.4. Effekten af løsninger

Alle mulighederne for en EU-indsats vil have en indvirkning, som anført i det ledsagende analysedokument. Kommissionen vil gerne høre arbejdsmarkedsparternes synspunkter på virkningen af de foreslåede løsninger.

6. DE NÆSTE SKRIDT

En kvalitetsramme vil kunne medvirke til at forbedre kvaliteten af praktikophold i EU. Det vil tilskynde værtsorganisationerne til at tilbyde flere praktikophold med et læringsindhold af høj kvalitet, anstændige arbejdsvilkår og i form af reelle springbræt til at komme ind på arbejdsmarkedet.

Kommissionen vil tage hensyn til resultaterne af denne høring i sit videre arbejde på at forbedre kvaliteten af praktikophold. Især kan den vælge at indstille sådant arbejde, hvis arbejdsmarkedets parter beslutter selv at forhandle om spørgsmål med et tilstrækkeligt bredt dækningsområde. Ellers vil den gå videre og vedtage et EU-initiativ om en kvalitetsramme for praktikophold, der ledsages af en konsekvensanalyse.

7. SPØRGSMÅL TIL ARBEJDSMARKEDETS PARTER

Kommissionen søger derfor arbejdsmarkedsparternes holdning til følgende spørgsmål og deres vurdering af virkningerne af den foretrukne løsning:

1. Mener De, at den løsning, der er beskrevet i punkt 5.1.,
 - kunne udgøre en acceptabel ramme med henblik på at imødegå de betænkeligheder, der blev udtrykt i svarene på den første fase af høringen?
 - bør begrænses til praktikophold på det frie marked, eller bør den omfatte alle former for praktikophold?
2. Hvad er Deres holdning til de andre løsninger, der er beskrevet i punkt 5.2. og 5.3.?
3. Er arbejdsmarkedets parter i EU, på tværfagligt plan eller sektorplan, villige til at indlede forhandlinger på grundlag af de elementer, der er anført i punkt 5.1. i denne meddelelse med henblik på at indgå en aftale om en kvalitetsramme for praktikophold i henhold til artikel 155 i TEUF?